No. 59 DINGSDAG 17 MEI. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30 buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe,

brengt ter algemeene kennis:

1o. dat de 239ste Staatsloterij van *negen honderd negentig duizend gulden*, gearresteerd den 2 dezer, bestaat uit 20 000 loten, uit 10 000 prijzen en 2 premien;

2o. dat de bepalingen, vervat in het Reglement betrekkelijk de Loterij, gearresteerd den 13 October 1812, in volle kracht blijven, behoudens de verordeningen, voorkomende in de Koninklijke besluiten van den 5 November 1818 no. 37 (Staatsblad no. 37), 13 November 1827 no 145 (Staatsblad no. 50) en no. 146, 6 Januarij 1831 no 68 (Staatsblad no 2), 27 September 1856 no 42 (Staatsblad no. 90), 12 September 1857 no. 82 (Staatsblad no. 107) en van den 19den Augustus 1858 no. 63 (Staatsblad no 64)

3o. dat door de collecteurs en gedelegeerden bij het verkoopen of verhuren van geheele loten of gedeelten van dien, niet meer mag gevorderd worden dan

Bij verkoop van doorgefourneerde loten:

Voor de heele	loten	f 69 00.
〃 〃 halve	〃	34.50
〃 〃 vijfde	〃	13 80.
〃 〃 tiende	〃	6 90.
〃 〃 twintigste	〃	3.45.

Bij verkoop van klassikale loten:

Voor de eerste klasse.			*Voor de tweede klasse.*		
Voor de heele	loten	f 14.00	Voor de heele	loten	f 26.00
〃 〃 halve	〃	7.00	〃 〃 halve	〃	13 00
〃 〃 vijfde	〃	2 80	〃 〃 vijfde	〃	5 20
〃 〃 tiende	〃	1 40	〃 〃 tiende	〃	2 60
〃 〃 twintigste	〃	70	〃 〃 twintigste	〃	1 30

Voor de derde klasse			*Voor de vierde klasse*		
Voor de heele	loten	f 40 00	Voor de heele	loten	f 56.00
〃 〃 halve	〃	20.00	〃 〃 halve	〃	28 00
〃 〃 vijfde	〃	8 00	〃 〃 vijfde	〃	11 20
〃 〃 tiende	〃	4 00	〃 〃 tiende	〃	5 60
〃 〃 twintigste	〃	2.00	〃 〃 twintigste	〃	2 80

Bij verkoop voor de vijfde of laatste klasse,

de f 2 premie daaronder begrepen

Gedurende de 1ste en 2de week.			*Gedurende de 3de en 4de week*		
Voor de heele	loten	f 71 00	Voor de heele	loten	f 80 00
〃 〃 halve	〃	35 50	〃 〃 halve	〃	40 00
〃 〃 vijfde	〃	14 20	〃 〃 vijfde	〃	16 00
〃 〃 tiende	〃	7 10	〃 〃 tiende	〃	8 00
〃 〃 twintigste	〃	3.55	〃 〃 twintigste	〃	4 00

Zullende diegenen, welke de hiervoren bepaalde prijzen hebben voldaan, indien hun lot niet wordt uitgetrokken in de klasse, waarvoor het bestemd was, hun fournissement voor de volgende klasse kunnen voldoen gelijk het bij dit plan is vastgesteld, namelijk:

Voor de tweede klasse.				*Voor de derde klasse.*			
Heele	loten	met	f 12.00	Heele	loten	met	f 14.00
Halve	〃	〃	6.00	Halve	〃	〃	7 00
Vijfde	〃	〃	2 40	Vijfde	〃	〃	2 80
Tiende	〃	〃	1.20	Tiende	〃	〃	1.40
Twintigste	〃	〃	0.60	Twintigste	〃	〃	0 70

Voor de vierde klasse.				*Voor de vijfde of laatste klasse.* de f 2 premie daaronder begrepen.			
Heele	loten	met	f 16 00	Heele	loten	met	15 00
Halve	〃	〃	8 00	Halve	〃	〃	7 50
Vijfde	〃	〃	3 20	Vijfde	〃	〃	3 00
Tiende	〃	〃	1.60	Tiende	〃	〃	1 50
Twintigste	〃	〃	0 80	Twintigste	〃	〃	0 75

Bij verhuring.

Voor de eerste klasse.			*Voor de tweede klasse.*		
Voor de heele	loten	f 4 00	Voor de heele	loten	f 8 00
〃 〃 halve	〃	2 00	〃 〃 halve	〃	4 00
〃 〃 vijfde	〃	0 80	〃 〃 vijfde	〃	1.60
〃 〃 tiende	〃	0.40	〃 〃 tiende	〃	0 80
〃 〃 twintigste	〃	0 20	〃 〃 twintigste	〃	0.40

Voor de derde klasse.		
Voor de heele	loten	f 10.00
〃 〃 halve	〃	5 00
〃 〃 vijfde	〃	2 00
〃 〃 tiende	〃	1 00
〃 〃 twintigste	〃	0.50

Zijnde verder de loten en gedeelten van dien voor de vierde en vijfde klassen alleen in **koop** verkrijgbaar.

4o. dat wijders bij Resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Financien, van den 2 Mei 1859 no. 111, het volgende bepaald is:

De collecte der 239ste loterij wordt, ten kantore van den Directeur der Staatsloterij te 's Gravenhage op de Lange Beestenmarkt, geopend op maandag den 6 Junij 1859 en gesloten op zaturdag den 18 derzelfde maand.

De trekking van de onderscheidene klassen der loterij geschiedt veertien dagen de eene na de andere; die van de eerste klasse heeft plaats op den 4, 5, 6 en 7 Julij 1859.

Die van de tweede klasse op den 18, 19, 20 en 21 Julij 1859.

Die van de derde klasse op den 1, 2, 3 en 4 Augustus 1859.

Die van de vierde klasse op den 17, 16, 15 en 18 Augustus 1859

Die van de vijfde of laatste klasse op den 29, 30 en 31 Augustus, 1 6, 7, 8, 9 13, 14, 15, 16, 20 21, 22 en 23 September 1859; terwijl de laatste 100 nommers op zaturdag den 24 September 1859 worden getrokken.

Assen den 10 Mei 1859.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

17 Mei.

„Oorlogs-nieuws?"

is de vraag van den dag op de wereldmarkt, maar het is niet te geven, althans geen oorlogs feiten. Wij zijn nog altijd in den tijd der voorbereiding, te midden van eene stilte, die op 't onverwachts, althans zeer spoedig *kan* worden afgebroken door het gebulder van het geschut en de depêches met bloed geschreven.

De Oostenrijkers hebben eene zeer sterke positie ingenomen en schijnen daarin hun vijand te willen afwachten Er zijn, die hunne stelling zóó sterk achten, dat zij schier onneembaar is. Anderen zien in de bewegingen der Oostenrijkers nog altijd den toeleg, om Turijn te bespringen, en zoo mogelijk door een *coup de main* in te pakken. Dat hun plan zoodanig eenmaal was, is mogelijk, maar dat het nog beoogd wordt, gelooven wij in geenen deele. De Turijners echter namen maatregelen van voorzorg, welligt te veel, maar de middelmaat is, in zulke oogenblikken vooral, moeijelijk te vinden en te houden.

De Oostenrijkers, die haastig en geldeloos Sardinie binnentrokken, nemen de vrijheid, om wat hun bevalt, althans wat zij noodig hebben, van de plattelands-bewoners te *eischen* en des noods zonder een jawoord te benaderen, terwijl zij, wat er meer binnenkomt dan zij precies noodig hebben, over de Ticino zenden. Wel voorzigtig, maar niet zeer vertrouwend op de toekomst. Zij denken aan eene retraite en om dan niet te veel te hunkeren naar de vleeschpotten van Sardinie, zorgen zij, dat die front achterwaarts ook te zien zijn.

De Oostenrijksche opperbevelhebber, Graaf *Giulay*, toont wel talent in proviand-zaken, en heeft hij, zoo men zeide, nog nooit geen kruid gerooken, dan heeft hij toch eene goede fornuis- en kelderneus.

Of Generaal *Hess* (een protestant) al op weg is naar Sardinie, blijkt niet Men zegt, dat die bekwame veldheer het vertrouwen des Keizers in hooge mate bezit Mogt dat zoo zijn, dan mogt hij ook wel eens, in een verloren oogenblik, met zijn Monarch spreken over de jezuitenregering in Oostenrijk, die sterker is, dan die van het Huis der Habsburgen.

De Franschen draven nog altijd Sardinie binnen, en de berg Cenis wemelt van menschen, die afdalen naar het vette land, met groote ambitie voor vele dingen, die er alzoo voorkomen in het ondermaansche leven. Men begroot hun aantal nog altijd op 120 000 man, maar hier wordt gewisselijk, om goede redenen, niet bij vergrooting gesproken. Sardinie heeft alzoo wel logeergasten, en menigeen zal met een schuddend hoofd tusschen de tanden mompelen: „wie zal dat betalen?" Als iemand dat hoorde, zou welligt het antwoord zijn: „ook gij!"

Was het vertrek des Keizer uit Parijs en Marseille hoogstopmerkelijk door de geestdrift, waarmede hem het afscheid des Volks werd toegeroepen, zijne aankomst in Sardinie, te Genua en te Turijn getuigde evenzeer van de goede verwachting der Italianen, ten aanzien van den magtigen arm, die hen ter hulpe komt. Waar de Vorst zich vertoont, overal rijst het gejuich op en is het: leve Italie! vereenigd met: leve *Napoleon!*

Nadat het Volk hem alzoo bewierookt had, nam de Keizer het woord en wel in eene dagorder gerigt tot het Fransche leger in Italie. (Zie de telegrafische berigten in het vorig no.)

Een Napoleontische geur waait ons uit die woorden toe, en als de Oom, gebruikt de Neef de magt der herinneringen.

De groote voorliefde betreffende alles wat de eerste van zijn geslacht deed, verraadt zich bij den derden door menige bijzonderheid.

Zoo is een gedeelte van het ameublement van zijne veldtent, die voor den oorlog in de Krim werd vervaardigd, en een meesterstuk van vinding en bewerking mag heeten, uit den tijd van het eerste keizerrijk en het veldleger 't zelfde, dat door *Napoleon I* op al zijne veldtogten werd gebruikt. De Neef dweept met dien Oom, en die laatstgenoemden Vorst eenige dienst bewees, al was het ook door een dronk water, 't wordt hem thans, zoo hij er op gesteld is of er behoefte aan heeft, vergolden. Die voorliefde en die erkentelijkheid — zij hebben voor Europa iets gevaarlijks en raden althans met ernst, om voorzigtig te zijn tegenover den Neef. Die erkentelijk is voor 't geen 't geslacht wedervoer is dikwijls ook wraakzuchtig, en die overtuigd is, dat *Napoleon III* de magt heeft, om te wreken en daarmede niet gediend zou zijn, zette een wacht voor zijne lippen. Welligt zouden zij, die thans 't hardst over *Napoleon III* uitvaren, nergens te vinden zijn, als hij naderde, en welligt moesten dan onschuldigen boeten voor hunne lang- en scherp-tongigheid Dat zij dit onthouden, die, als zij over *Napoleon* spreken, de zekerheid niet hebben, dat hunne woorden zijn oor niet bereiken. Er zijn vele gedienstige menschen op de wereld, en het „klikken" geeft soms groot loon, vooral in tijden als de tegenwoordige.

De Keizer zal nu spoedig den Koning van Sardinie, zijn geallieerde, in het hoofdkwartier opzoeken en dan hoogst waarschijnlijk *aanvallenderwijze* ageren, althans dat is op te maken uit de dagorder. En ook twee Monarchen, opperbevelhebbers van twee legers, kunnen zich toch moeijelijk vergenoegen met hun vijand te bekijken! Wonder, dat Keizer *Frans Jozeff*, de oorloglievende jonge Monarch, zich ook niet aan het hoofd zijns legers stelt.

Hij zond zijn leger zoo haastig op 's buurmans erf, en toen heette het: „ga maar vooruit — ik ben dadelijk bij u!" maar zijne haast is zoo heel groot niet. 't Is alsof het voorwaarts! onmiddelijk werd gevolgd door bezinning althans er was onvastheid in de bewegingen van het Oostenrijksche leger op te merken, en reeds hoort men hier en daar den uitroep: „welke kolossale misslagen die *Giulay* beging!" Maar het publiek oordeelt naar den schijn en de beste stuurlui staan aan wal. Om wat te krijgen, is dikwijls geen kunst — om te behouden wat men heeft, is veelal moeijelijker. Om iets te verkrijgen, wordt dikwijls een gering offer gevraagd, maar 't wordt dikwijls teruggenomen, met nog het een en ander er bij.

Wachten wij nu op nadere tijdingen van het oorlogsterrein. Terwijl de Keizer van Frankrijk zich te Genua en te Turijn het Hosannah laat toezingen, en zijne armée op het roemrijk verleden wijst, werpen de Oostenrijkers bruggen over de rivieren, ten einde er een geschikt en voldoend hazenpad te hebben. Wij hopen, dat, als er toch gevochten moet worden, eene beslissende bataille spoedig plaats grijpe, vooreerst, omdat er dan het eerst een einde komt aan de jammeren des oorlogs, en ten tweede, omdat het alsdan tot klaarheid komt, wat *Napoleon* beoogt, en of zijne betuigingen worden geijkt door zijne daden. Is Italie's betamelijke vrijheid zijn eenig doel — de goedkeuring der gansche wereld zal zijn loon zijn, maar is de heerschzucht des Ooms in den Neef gevaren: dan is Europa gereed, om hem toe te roepen: „tot aan de grenzen van Italie en niet verder! Geen bloedig *Napoleons* spel van den ouden tijd; daartoe hebben wij ons goed en bloed te lief!"

Op het politiek gebied is er mede weinig nieuws.

De onzijdigheidskleur teekent zich gelukkig al scherper en scherper af, doch zou dadelijk verschieten, als die van Oostenrijk *rood* werd. Dit verried ook de Pruissische Wetgevende Magt, die, geheel onder den invloed van herinneringen uit het eerste Napoleontische tijdvak, Italie de vrijheid gunt, verkregen door een Fransch zwaard, maar voor zich zelve bij voorbaat protest aanteekende tegen elke Napoleontische veroveringszucht. Dat Rusland eene belangrijke afspraak maakte met Frankrijk, wordt ontkend en toch geloofd, en er zijn menschen, niet allen in de achterbuurt babbelende, die verzekeren, dat de Czaar Frankrijk met 300 000 man zal bijstaan, als Duitschland hem niet alleen laat „boedelredden" in Italie. Dat die afspraak de heethoofden in Duitschland, die elken avond gaan slapen met de Napoleontische nachtmerrie in hevigen toorn ontbrandt, is te begrijpen, maar dat zij de nadenkenden noopt, om zich wel tweemaal te bedenken, eer zij iets voor Oostenrijk doen, even zeker. Viermaal honderdduizend Franschen, plus eenmaal honderdduizend Sardiniers, plus driemaal honderdduizend Russen — is de Oostenrijksche onderdrukkende politiek het waard, dat men voor haar tegen die achtmaal honderdduizend krijgsknechten een strijd waagt op leven en dood?

Engeland houdt zich bepaald neutraal en Koningin *Victoria* vond het goed, dit openlijk te verkondigen. In eene proclamatie, opgenomen in de *London Gazette*, beveelt die Vorstin hare onderdanen ten ernstigste aan, om geen partij te kiezen en volstrekt onzijdig te blijven en in geen enkel opzigt de Engelsche of internationale wetten te schenden, wijl zij, die zich daaraan schuldig maken, zelve de verantwoordelijkheid hiervan zullen hebben te dragen. Geheel de Engelsche pers schenkt aan die proclamatie hare on-

voorwaardelijke goedkeuring.

Keizerin *Eugenie* heeft reeds een Ministerraad gepresideerd.

De inschrijving in de Fransche leening van 500 millioen fr. gaat naar wensch, en daar ook voor kleine sommetjes een effectje is te verkrijgen, neemt de klein-burgerij veel deel in dat nationaal financieel werk. Er zijn, die het een verblijdend teeken des tijds noemen, de "ucht der mingegoeden, om hun geld in nationale ondernemingen te steken, wijl zij daardoor meer belang hebben en bij orde en rust en bij de handhaving van den bestaanden regeringsvorm, maar anderen keuren het af, dat het volk elk oogenblik door de beurs in financiële onrust kan worden gebragt en menigeen het weinigje, dat hij heeft, in de groote geldzee werpt, die zoo dikwijls en zoo gemakkelijk wordt bewogen door allerlei invloed van buiten. In tijden van barstog, van nationale opgewondenheid, wordt er veel gedaan, dat men ongedaan wenschte, als de wereld kalm is en rustig, en hij, die zijn klein gewin door een stukje papier vertegenwoordigd ziet, grijpt het zoo ligt in geringe verlegenheid aan, om het te gelde maken en te verbruiken.

Intusschen, ook deze zaak heeft twee handvatsels en elk pakt dat aan, wat hem tot bereiking van zijn doel het best voorkomt.

Rome is nog rustig.

De Paus bidt en laat bidden om vrede, meenende, dat dit het veiligst is te midden der beide groote partijen, die om hem leven en woelen. De liberalen willen vooruit — de Antonellisten stil, pal stil staan, zoo niet retireren naar Anno 1600 en daaromtrent. Wat zal de zwakke kerkvoogd doen?

Bidden — en hij doet daaraan geen kwaad, vooral wanneer hij bidt om licht in de duisterheid, die over Rome is uitgebreid. Welligt geeft de Hemel het hem te zien, dat de mensch eene betamelijke vrijheid mag eischen vooral in godsdienstzaken, en regt heeft, om tot God te spreken en God te dienen, zooals dit een kind doet tot zijn vader.

Elken dag vertrekken er vrijwilligers uit Rome naar Sardinie.

Hoe grievend voor den zoogenaamden Stedehouder van Christus, te zien, dat zijne zonen juichend hun vaderland vaarwel zeggen, om te strijden tegen een Monarch, die zich zoo eerbiedig buigt voor Rome en zegt: "uw wil is de mijne!" De aftogt van die vrijwilligers geeft nu en dan aanleiding tot manifestatien, die zeer onpleizierig-pleizierig zijn voor den Franschen opperbevelhebber. Deze toch moet de oogen open en digt houden bij zulke volksbewegingen. De kreet: leve Italie! leve *Napoleon!* kan hij dien versmoren? En de Paus — kan hij dien zonder ergernis hooren?

Daarom roept *Goyon* zich ook heesch: "bedaard menschen!" en hij is blij, wanneer er weer een transport de poort uit is.

De Prins van Wallis, de Engelsche Kroonprins, heeft den Paus in zijne eliende vaarwel gezegd en hem in 't oor gefluisterd: "als 't u te benaauwd wordt, kom dan op ons eiland!"

Pius zal welligt gedacht hebben: "help mij liever hier!"

Dat de Paus Rome gaarne wilde verlaten, wordt door de bevolking terstond vrij algemeen geloofd; maar dat de Franschen de poorten zullen digt houden, wordt mede niet betwijfeld.

Hij is, naar veler meening, gevangene tegen wil en dank; trouwens dit zijn de meesten, die niet doen kunnen wat zij willen.

De Hertogin van Parma zit ook weer op haar troontje, en velen van hen, die een blaauwen maandag deden als of zij er niet meer was — en inderdaad, een oogenblik was zij er ook niet — zijn zeer verlegen met hun figuur. Deze en gene maakt zich derhalve uit de voeten, roers zettende naar Sardinie, waar zij op het oorlogsveld een goed figuur hopen te maken. Of er reeds Oostenrijkers in Parma zijn, weten wij niet, maar men zegt, dat de Paus beleefdelijk verzocht, om derwaarts niet te trekken door den Kerkelijken Staat.

Pius is tegen alle buitengewone drukte en z'et ongaarne allerlei montering in zijn rijk.

De Engelsche werving van zeevolk levert een groot getal lieden aan de vloot; trouwens het hooge handgeld is ook verleidelijk genoeg en de koopvaardij kwijnt.

Van eene Engelsche kabinetscrisis hoort men niets meer, en Lord *Derby* zit te vaster, hoe meer het elders spookt.

De Londensche gemeenteraad nam een besluit, dat de stad omringd zal worden van boulevards. Zij peinst dus nog niet sterk op den oorlog en geruchten van oorlog.

Onder de praatjes van den dag behoort ook, dat *Tantia Topee* in Britsch-Indie nog op vrije voeten loopt.

De Spaansche Cortes rakelen gedurig oude, akelige dingen op uit den Parlementairen doofpot. Onlangs behandelden zij eene petitie, die vroeg, dat wijlen het Ministerie *Narvaez* rekenschap zou worden gevraagd van de ongeregtigheden, die het, en wel bepaaldelijk de heer *Nocedal*, tegen vele burgers bedreef, bv. door hun geweilddadig uit hun huis in de gevangenis te doen brengen. Het gedrag van de heeren *Narvaez* en *Nocedal* werd echter verdedigd door den heer *Pidal*, die in drift zeide: "het bedoelde Ministerie handelde zooals het handelen moest met *landloopers*." Zeer genoegelijk en vereerend voor de klagers! 't Zal echter te bezien staan, of die mishandelde burgers een middel zullen weten te vinden en te gebruiken, om den heer *Pidal* voor zijne beleediging te straffen.

De Verhevene Porte rust zich toe tot den strijd, waartoe ook zij genoodigd zou kunnen worden, en zij doet het met zooveel kracht, alsof er een tweede Krim-oorlog op handen was. Nu, zij zal ook veel noodig hebben, om haar gezag in de Donau-Vorstendommen te handhaven. Elken dag trekt men haar in die streken eene veer uit. Ook zag zij met zekere ongerustheid, dat Grootvorst *Constantijn* zoo feestelijk werd ontvangen te Athene, en vreest niet geheel zonder redenen, dat de Czaar weer lust heeft, om op te treden als huis-doctor van Z. H. *Abdul-Medjid*, onder de hooge goedkeuring van Zijne Keizerlijke Majesteit *Napoleon III*. Geheel uit de lucht gegrepen is die vrees niet, want dat de beide magtige geallieerden inderdaad gelooven, dat de Sultan *te* ziek is, om eene kroon te dragen, wordt door velen als ontwijfelbaar geacht.

Grootvorst *Constantijn*, die plan had, om ook een uitstapje te maken naar Jeruzalem, vertrok op 't onverwachts naar Petersburg.

Er is overal "werk aan den winkel."

Voor zijn heengaan fluisterde hij Koning *Otto* van Griekenland in 't oor: "houdt u vooral onzijdig!"

Hij heeft zijn "lied der toekomst" nog niet gereed.

Wij eindigen dit Overzigt met de *zeer belangrijke* tijding, dat Graaf *von Buol*, Minister van Buitenlandsche Zaken in Oostenrijk, zijn ontslag vroeg en kreeg, en hem reeds een opvolger was gegeven in den Oostenrijkschen gezant en voorzitter bij de Duitsche Bondsvergadering, Graaf *Rehberg*.

Wij noemen die tijding zeer gewigtig, want Graaf *von Buol* was een *oorlogsman*.

Zou Oostenrijk tot inkeer komen?

Wij zullen zien!

Wij deelen nog de volgende telegrafische berigten mede:

Turijn, 14 Mei. Het 14de legerbulletin zegt, dat de Oostenrijkers, na Boddio bezet en daar zware oorlogsbelastingen geheven te hebben, vandaar vertrokken zijn. De Sardinische troepen hebben eene tweede sterke verkenning tot Vercelli gedaan. De vijand heeft zich niet bewogen.

Bern, 14 Mei. De Oostenrijkers versterken zich op de wegen tusschen Piacenza en Stradella, en hebben Reverzado bezet. In Parma hebben zij bruggen geslagen bij Vigevano en Visconti. Het hoofdkwartier is te Mortara.

De Piemontezen deden verkenningen tot Vercelli. Keizer *Napoleon* en Koning *Victor* zijn in 't hoofdkwartier aangekomen. *In beide legers verwacht men elk oogenblik een ernstig treffen.*

Weenen, 14 Mei. De *Wiener Ztg.* bevat de volgende mededeeling:

Nadat de keizerlijke regering uitdrukkelijk verklaard had, dat Sardinische handelsvaartuigen ongehinderd de Oostenrijksche havens konden verlaten, verwachtte zij van de zijde der Sardinische regering ten opzigte van Oostenrijksche schepen eene gelijke vrijgevigheid. Daar volgens ontvangen berigten, deze verwachting nog niet is verwezenlijkt, is tot nader order de voorloopige in beslag name der Sardinische schepen in Oostenrijksche havens bevolen.

Van het tooneel des oorlogs zijn geene nadere berigten.

Men verzekert, dat de Keizer van Oostenrijk den 17den dezer naar het leger in Italie zal vertrekken en dat de Aartshertog *Reinier* de noodige volmagt zal bekomen, om gedurende 's Keizers afwezigheid 's lands zaken te besturen.

In de *Ost. Deut. Post* leest men het volgende: "*Napoleon III* bevindt zich in het midden van zijn leger. Deze stap doet ons al het gewigtige zien van de tegenwoordige omstandigheid.

"Daar de Keizer zich aan het hoofd zijns legers stelt maakt hij den oorlog in den volsten zin des woords tot zijne eigene zaak; hij voert den strijd om eigen eergevoel te voldoen; het geldt thans den duur zijner eigene regering, zijn staatkundig bestaan.

"Nu *Napoleon III* den bodem van Italie heeft betreden is hij den Rubicon overgestapt en de brug achter hem is afgebroken. Hij moet voorwaarts en het doel zijner traditionele staatkunde bereiken, of bij de pogingen, daartoe in het werk gesteld, het onderspit delven."

Parijs, 15 Mei. De *Moniteur* meldt, dat Keizer *Napoleon* te Alessandria is aangekomen. De Koning van Sardinie was hem te gemoet gegaan. De beide Vorsten werden met veel vreugdebljken ontvangen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.
Eerste Kamer.

Zitting van 14 Mei. De Kamer heeft heden aangenomen de wetsontwerpen tot verbod van den uitvoer van paarden en tot verhooging der hoofdstukken oorlog en marine op de begrooting 1859.

De heer *d'Ablaing van Giessenburg* heeft ontslag genomen als lid der Kamer en op aandoenlijke wijze afscheid genomen van zijne medeleden. — De Kamer is tot nadere bijeenroeping gesloten.

Den 11 dezer heeft te Rotterdam de verkoop bij geregtelijke exekutie plaats gehad van de meubelen van den heer *J. Dutillieux*, wegens voortdurende weigering der betaling van zijn aanslag in de gemeente-belasting 1858. Niettegenstaande een der zoons geprotesteerd had tegen den verkoop van eenige der in beslag genomen meubelen als zijnde zijn privé eigendom, zijn ook die meubelen ten verkoop aangeboden. Evenwel ontbraken de koopers, misschien ten gevolge eener advertentie in De *R. C.* geplaatst, waarbij de familie *Dutillieux* verklaarde, dat door of van wege haar niets zou worden ingekocht. Een sigarenkistje bragt eindelijk 10 cents op, waarmede de kosten wel niet zullen gedekt zijn. Evenwel is de verkoop hiermede geëindigd. Vele agenten van politie waren tegenwoordig, doch tusschenkomst voor bewaring der orde was onnoodig.

— Nu het wetsontwerp op het in dienst houden der miliciens van de ligting van 1854, door de Tweede Kamer is afgestemd, heeft de minister van oorlog bevolen, dat den 16 dezer aan de miliciens hunne paspoorten zullen worden uitgereikt.

— Volgens een bij het Ministerie van Kolonien uit Marseille ontvangen telegram van eenen reiziger van Batavia, zou Boni op den 28 Februarij door onze troepen zijn genomen en verbrand en zou het verlies aan onze zijde weinig belangrijk zijn. Ook zou de commissaris voor de zaken van Boni, de heer *de Perez*, den 14den Maart overleden zijn.

— Men meldt als een wonder dat een meisje van weken oud, een kind van *Albert A. Groeneveld*, te Bedreeds flus kan loopen.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer hebben onderzocht de wetsontwerpen: 1o. tot verhooging van hoofdstuk X (Oorlog) der Staatsbegrooting voor 1859, strekkende de weerbaarheid van het leger, door oefening van een der ligtingen der nationale militie (1856 en 1857) te vermeerderen, alsmede, om door de artillerie en genie een voorloopige werkzaamheden en maatregelen te doen werkstelligen, tot het in verdedigbaren staat brengen eenige versterkte punten; 2o. tot verhooging derzelve begrooting van 1859 (Oorlog) wegens buitengewone uitgaven bij de mobielverklaring van het Limburgsch bondscontingent (kavalerie); 3o. betrekkelijk het zamenblijven der miliciens van de ligtingen van 1856 en 1857, en tot het zamenblijven der miliciens van het bondscontingent. Omtrent het ontwerp no. 1 zijn in de afdeelingen door sommigen bedenkingen gemaakt, overeenstemmende met het in de openbare discussiën bereids ontwikkelde gevoelen, dat, de omstandigheden in aanmerking genomen, er geene genoegzame reden voor Nederland zou bestaan om thans eene andere dan afwachtende houding aan te nemen. Zij meenden, dat, na de bekende verklaring der Regering, zoowel in de zitting van 6 Mei als later afgelegd, er weinig aanleiding bestond, om door eenig maatregel het oog van het buitenland (welke Mogendheden dan ook) op ons land te vestigen. Eene rustige, kalme wel toegeruste houding, waarvoor dezer dagen de middelen zijn toegestaan, beschouwde men als Nederland waardig en gepast, maar men was afkeerig van al hetgeen zou kunnen strekken, om verkeerde begrippen over het gehuldigde beginsel van neutraliteit te doen opvatten. Andere leden begrepen daarentegen, dat het in dienststellen van twee ligtingen der nationale militie, even als in 1848 had plaats gehad, niet anders dan als een maatregel van voorzorg, des noods tot handhaving van onze onzijdigheid, kan worden aangemerkt. Wat overigens het zamenblijven der ligtingen van 1856 en 1857 betrof, waaneer aan den maatregel een meer tijdelijk karakter werd gegeven zou men er zich over 't algemeen niet tegen verzetten, ofschoon door velen werd gewezen op de omstandigheid, dat, naar aanleiding der eigen mededeelingen van de Regering, ons land niet zoo dadelijk betrokken was bij de gebeurtenissen in het Zuiden van Europa. Al wat strekken kon, om voorbereidende maatregelen te nemen, om onze magazijnen te voorzien, om onze maritieme krachten spoediger dan de toegestane gewone kredieten verorloofden, te versterken en uit te breiden, was reeds door de Tweede Kamer met overgroote meerderheid toegestaan. Bij de aanvraag om meer bepaald de bestaande strijdkrachten te doen opkomen, werd omzigtigheid geboden met het oog op ons Staatsbelang. Eindelijk wat betrof het ontwerp tot het doen zamenhouden der miliciens van het bondscontingent, zoo werden deswege bij de enkentels van onze gehoudenheid, gegrond op den eenmaal bestaanden toestand, onderscheidene vragen gedaan, betrekking hebbende op de wetenschap van dien eigenlijken toestand, en van onze verhouding tot den Bond, voor wat Limburg betreft.

— De vijftiende algemeene vergadering der gewestelijke vereeniging Noord-Holland van het *Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap* zal gehouden worden op Zaturdag 11 Junij 1859, in den Stads-Doelen te Haarlem. De vergadering zal door den voorzitter van het bestuur der gewestelijke vereeniging, den heer *J. Braun*, geopend worden, waarna de heer *G. H. Geerligs*, schoolopziener in het 5e district van Noord-Holland eene toespraak zal houden. Te dezer gelegenheid zal het orgel bespeeld worden in de Groote kerk, door den heer *J. G. Bastiaans*, die zich welwillend daartoe heeft aangeboden. De werkzaamheden zullen in de daartoe bepaalde orde worden afgedaan. Het bestuur zal aan deze vergadering eene tentoonstelling verbinden van voorwerpen bij voortbrengselen van het onderwijs. Overigens zal door het bestuur der afdeeling Haarlem en het bestuur der gewestelijke vereeniging alles worden aangewend, om het den bezoekers der vergadering zoo aangenaam mogelijk te maken.

— De behandeling der zaak van *Gunkel* (vergiftiging) voor den Hoogen Raad der Nederlanden is bepaald op den 1 Junij aanstaande. Raadsheer-rapporteur is de heer *Pape*. Het Openbaar Ministerie zal worden waargenomen door den procureur-generaal *van Maanen*. Als raadsman van den veroordeelde, requirant in cassatie, zal optreden de heer *Leon*.

— Men meldt, dat de miliciens der ligting van 1859 uit Limburg onmiddelijk in dienst zullen worden gesteld. Geene verloven zullen worden toegekend dan wegens ziekte.

's Gravenhage, 14 Mei. Z. M. de Koning wordt aanstaande Woensdag van het Loo alhier terugverwacht.

16 Mei. De antwoorden der Regering over het wetsontwerp rakende de regterlijke organisatie worden gedrukt, met de wijzigingen, daarin gebragt. Men verwacht de behandeling daarvan na het reces, dat in de volgende week zal aanvangen. Tegen de ontwerpen tot de instelling der miliciens van 1856 en 1857 zijn bij het onderzoek in de afdeelingen zoovele bezwaren geopperd, dat de goedkeuring wordt betwijfeld. De groote meerderheid verklaarde zich tegen de oproering en wapening, achtte het onstaatkundig en vreesde eene verkeerde uitwerking buiten af.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

In de tegenwoordige oogenblikken zal de volgende proklamatie van *Napoleon I*, die den 10 Junij 1809, dus bijna eene halve eeuw geleden, te Rome werd afgelezen, onder het lossen van het geschut op het kasteel van St. Angelo, welligt niet onwelkom zijn. De juistheid der aanmerkingen zal niemand ontglippen:

"*Napoleon*, keizer der Franschen; — in overweging nemende dat toen *Karel de Groote*, keizer en koning der Franken, onze verheven voorganger, de bisschoppen van

Rome met onderscheidene landgoederen begiftigde, die, geschonken werden als leengoederen, ten einde de eenstemmigheid zijner onderdanen te bewaren, en dat Rome aldus niet ophield een deel van zijn rijk uit te maken, overwegende verder, dat sedert dien tijd de vereeniging van geestelijke en wereldlijke magt al de bron van twist was *en nog is; dat de pausen zich maar al te dikwijls van de eene bediende om de andere te schragen, en dat geestelijke belangen, die in hunnen aard onveranderlijk zijn, vermengd worden met wereldlijke, die met de omstandigheden en de staatkunde der tijden veranderen;* overwegende voorts, dat het vergeefs is te beproeven, de wereldlijke aanspraken van den paus in overeenstemming te brengen met hetgeen wij geraden vonden te bepalen tot waarborg van ons leger, van de rust en den voorspoed der natiën waarover wij het bewind voeren, en der waardigheid van ons rijk, zoo hebben wij besloten en besluiten als volgt:

„Art. 1. Het pauselijk grondgebied wordt bij het fransche keizerrijk ingelijfd. — Art. 2. De stad Rome, beroemd wegens de herinneringen die zij verlevendigt, en de gedenkteekenen die zij bevat, wordt verklaard eene vrije keizerlijke stad te zijn. Het beheer zal bij een bijzonder dekreet vastgesteld worden. — Art. 3 De gedenkteekenen der romeinsche grootheid zullen onderhouden en bewaard worden uit onze schatkist. — Art. 4 De openbare schuld wordt de schuld van het keizerrijk. — Art. 5. De inkomsten van den paus zijn bepaald op twee millioen francs vrij van alle belastingen. — Art. 6. Het pauselijk paleis zal aan geene lasten, bestuur of onderzoek onderworpen zijn en bijzondere bescherming genieten. — Art. 7. Eene buitengewone consulta zal in onzen naam bezit nemen van de Pauselijke Staten en maatregelen beramen tot het in werking brengen van het konstitutionnele bestuur met 1 Januarij 1810.”

— De Noord-amerikaansche bladen, zijn eenstemmig in den lof aan het fransche bewind met betrekking tot de aangelegenheden van Italie. De Amerikanen herinneren zich dat voor tachtig jaren Frankrijk de keur zijner soldaten en van zijnen adel zond, om hen te helpen de onafhankelijkheid van hun land te grondvesten, thans zijn zij erkentelijk daarvoor. De taal dier bladen steekt zeer af bij die van eenige Belgische drukpersorganen, die zich door hunnen wrok en haat onderscheiden; en toch is het nog geen dertig jaar geleden, dat het Fransche bloed stroomde om Belgie in zijnen opstand tegen Noord-Nederland bij te staan. Waarlijk de Belgen hebben een sterk geheugen!

— In eenige Engelsche bladen vindt men het berigt gelogenstraft, dat de hertog van Chartres naar Claremont is teruggekeerd; de prins bevindt zich met zijn regement op de Sardinische voorposten.

— De geestdrift, door de bevolking bij 's keizers vertrek aan den dag gelegd en waarvan reeds met een enkel woord gewaagd werd, gaat alle beschrijving te boven. In de rue de Lyon o. a. kon het rijtuig niet verder door de digte volksmenigte en wilde men de paarden afspannen om ze door menschenkracht te vervangen. De keizer evenwel heeft dit niet toegelaten en is uitgestapt. Een arbeider heeft verzocht hem namens zijne makkers te omhelzen. Dit gebeurde en de keizer heeft daarna velen hunner de hand gedrukt. Zoowel hij zelf als de keizerin waren zeer ontroerd.

— *Louis Verry*, ter dood veroordeeld ter zake van den moord, onlangs te Parijs, boulevard Beaumarchais, gepleegd, heeft een verzoek om gratie ingediend. De keizerin, die in deze zal moeten beslissen, zal ongetwijfeld genade verleenen.

— Men meldt, dat de Adriatische zee door 2 Fransche linieschepen en 4 stoomfregatten in staat van blokkade wordt gehouden; de Oostenrijksche schepen, die niet bij tijds in de haven van Triest de wijk hebben kunnen nemen, zullen het dus zwaar te verantwoorden hebben, daar Triest alleen tegen een aanval der Fransche vloot beveiligd is. Intusschen is er door de Fransche regering bevel gegeven, dat het Oostenrijksche fregat *Novarra* nergens zal worden aangehouden, omdat dat schip tot eene wetenschappelijke zending is uitgerust.

DUITSCHLAND.

Het Oostenrijksche leger, op oorlogsvoet, is zamengesteld als volgt:

Italiaansche troepen (uit Lombardie, Venetie, Italiaansch Tyrol,) 85 000 man, Poolsche troepen (Gallicie, Bukowina,) 86,000 man; Tzechsche troepen 5/6 van Moravie en het hertogdom Silezie, ½ van Boheme,) 63,000 man; Slavonische troepen (Illyrie, Dalmatie, Croatie, Slavonie, Servisch Voidie, Banat, 1/4 Zevenbergen,) 122 000 man; Hongaarsche troepen (Hongarie, 1.4 Zevenbergen,) 134 000 man; Rumaansche troepen (1/4 Zevenbergen) 9000 man; Duitsche troepen (aartshertogdom Oostenrijk, Salzburg, Duitsch Tyrol, Vorarlberg, Stiermarken, 1 2 Boheme, 1/6 Moravie 1/4 Zevenbergen, eenige districten Illyrie en Hongarije) 120,000 man; totaal 614.000 man. Deze 614,000 zijn bij de verschillende wapens verdeeld als volgt: infanterie 458,000, zware cavalerie 17,000; ligte cavalerie 39 000, artillerie met 792 stukken 50 000 genie 13,000, trein 12,000, gendarmerie, mariniers, enz. 25,000; totaal 614,000 man. Bij dit cijfer komen nog 79,000 man verdeeld als volgt: 27,000 in bezetting in de militaire etablissementen, scholen stoeterijen, strafbataillons, enz. en 52,000, die ingeval van oorlog kunnen gemobiliseerd worden, te weten 200 infanterie en dragonders van den staf en 50,000 man vrijbataillons, onregemaltige ruiterij en artillerie.

Het cijfer der Oostenrijksche legermagt bedraagt dus totaal 693,000 man.

— De Koningin van Beijeren heeft uit groote ingenomenheid tegen Frankrijk, aan de personen harer hofhouding het Fransch spreken verboden.

— In de zitting van den Bondsdag van 13 dezer heeft de gevolmagtigde van Pruissen geprotesteerd tegen het voorstel van Hannover, om een observatie korps aan den Boven Rijn te leggen. De gevolmagtigde van Oostenrijk was niet tegenwoordig; hij was naar Weenen geroepen, waar hij den post van Minister van Buitenlandsche Zaken overneemt.

ITALIE.

Men schrijft uit Turijn dd. 11 Mei:

„De teruggaande beweging der Oostenrijkers geschiedt waarschijnlijk èn om de aanstaande komst van Keizer *Napoleon*, èn om de dreigender houding der bevolking. Zoo te Ivrea als te Lomelline maakten de inwoners zich gereed tot verdediging en gewis ook tot wraakoefening op hen, die onze schoonste landdouwen vernielen en de bevolking uitmergelen. De schade door de Oostenrijkers aangerigt, wordt op meer dan 50 millioen guldens geraamd. Niet alleen dat zij zware oorlogsbelastingen hebben geheven, maar zij hebben ook de boomen omgehouwen, vooral de moerbeziënboomen, de bruggen in brand gestoken of doen springen, de spoorwegen vernield, de buitenplaatsen en pachthoeven verwoest. Graaf *de Cavour*, die in die streken vele eigendommen bezit, heeft aanmerkelijke verliezen geleden.

„In de hoofdstad was men volstrekt niet ongerust, maar integendeel vast besloten zich tot het uiterste te verdedigen. Op eene uitnoodiging aan de miliciens der burgerwacht, dat zij, die aan de verdediging der stad wilden deelnemen, zich zouden inschrijven, hebben allen, zonder uitzondering zich aangeboden.”

Te Crescentiono is een spion, een Oostenrijksch genie-officier, gearresteerd, die de vestinglinie der Dora Baltea op papier wilde brengen. Hij heeft zich in de gevangenis van het leven beroofd.

In Napels blijkt het, dat de geestdrift voor de Italiaansche zaak evenzeer toeneemt als de voorzorg der regering om eventueel eene ontboezeming dier geestdrift te beletten.

ASSEN, 17 Mei.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Maandag, 16 Mei. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 58 percent. Dito 4 pCt. 89¾ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. 99 percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metalliek 5 pCt. 55½.

Granen en Zaden.

Koolzaad lager, op October f 378. — Raapolie op levering flauwer, op zes weken f 39. — Inlandsche Tarwe lager. — Garst hooger. — Graanmarkt overigens onveranderd.

Gisteren en heden hebben alhier de examens plaats van candidaten voor het Notaris-ambt. Gisteren zijn de heeren Mrs. *J. Sluis* en Jonkheer *G. W. A. van der Wijck*, Advocaten alhier, als zoodanig toegelaten.

— Er worden onderhandelingen gevoerd tusschen de Drentsche Veen- en Middenkanaal-Maatschappij en de markgenooten van Ees, om uit het Oranjekanaal naar Borger een scheepvaart-kanaal te graven. Voor de gemeente Borger was het zeer wenschelijk, dat dit plan tot uitvoering kwam. Gisteren hebben de markgenooten van Ees deswege eene vergadering gehouden.

*** Roden,** 14 Mei. Op de voorjaarsmarkt, heden alhier gehouden, waren aangebragt 413 koeijen en 62 kalveren; de eerste golden van f 40 tot f 152, de laatste van f 15 tot f 30. De markt was zeer willig en bijna alles is verkocht.

*** Odoorn,** 14 Mei. Eergisteren is hier jaarmarkt gehouden; de handel in runderen en varkens was zeer levendig. Er waren aangevoerd 91 koeijen, 365 Drentsche schapen en 118 varkens; de eersten golden van f 37 tot f 105, de tweeden van f 3 tot f 7 50 en de laatsten van f 3 tot f 32.

*** Vries,** 16 Mei Met de daarstelling van de sluizen en bruggen in en over de Noord-Willemsvaart gaat het zeer voorspoedig; het droogе weder werkt daartoe zeer mede, twee bruggen zijn zoo goed als afgewerkt, met de derde en vierde is reeds een begin gemaakt, en bij eene sluis kan het inheijen der grondpalen spoedig geëindigd zijn.

*** Borger,** 15 Mei. Op de eergisteren alhier onder begunstiging van schoon weder, gehoudene jaarmarkt was veel en schoon vee aangevoerd, de prijzen waren rijzende zoo zelfs, dat hier voor eene tamelijk goede koe tien gulden en zelfs meer betaald werd, dan op vroeger gehoudene jaarmarkten; ook varkens waren hoog in prijs schapen en paarden waren weinig of geheel niet aange voerd.

*** Ruinen,** 15 Mei. Bij den landbouwer W. A. *Smit* alhier is de longziekte bij eene koe uitgebroken, welke daaraan reeds overleden is; het overige vee is nog schijnbaar gezond.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Assen.

12 Mei. *Veroordeeld:* R. P., dienstmeid te Nieuw-Buinen, wegens het van elders in de gemeente Borger komen wonen, zonder tijdige overlegging ter gemeentelijke secretarie van het getuigschrift, bedoeld bij K. B. van den 22 December 1849 (Stbl. No. 64), tot eene geldboete van f 2 en subsidiaire gevangenisstraf van 1 dag; — W. B., timmerman te Borger, wegens enkelen diefstal van niet gehakt groen hout, onder verzachtende omstandigheden gepleegd, tot eene geldboete van f 1

Vrijgesproken: J. v. P., te Gieterveen, wegens het niet behoorlijk onderhouden van het Hoofddiep, gelegen in de markte van Gieterveen, voor zoo ver in onderhoud ten zijnen laste, als niet wettig en overtuigend bewezen.

Ontslagen van alle regtsvervolging: L. H., arbeider en S. K., winkelier, beide te Drouwenermond, gedagvaard geweest wegens het ophangen van linnen of andere stoffen langs den weg te Drouwenermond, binnen den afstand van tien ellen uit den kant des wegs.

CORRESPONDENTIE.

Men berigt ons, dat vrijdag morgen het postpaket, voor Hoogeveen bestemd, te Staphorst is aangekomen, terwijl dat van Staphorst naar Hoogeveen of welligt naar eene andere plaats is verdwaald. Dat zulks in beide plaatsen eene onaangename teleurstelling in het tijdig ontvangen van brieven en dagbladen veroorzaakte, is ligt te begrijpen.

— *Eenige landlieden hebben klagten ingezonden over het gevaar, waarin zij op de straatwegen dikwijls met paarden en wagens verkeeren, bij het ontmoeten van hondewagens. Deze nemen dikwijls niet eens de moeite, om halverwege uit te halen. Zij wenschen, dat er maatregelen worden genomen, om ongelukken voor te komen.*

INGEZONDEN STUKKEN.

Hoogeveen, 8 Mei. Heden werd het geheel vernieuwde en vergroote orgel in de Hervormde hoofdkerk te dezer plaatse feestelijk ingewijd.

Mogt deze gemeente zich in 1843 aanvankelijk verheugen in het bezit van een uitwendig fraai orgel, vervaardigd door de heeren *Scheuer en zonen* van Zwolle, spoedig bleek het, dat het inwendig niet die deugd bezat, welke de gemeente er met regt van mogt verwachten. Wegens de zwakheid der tinnen pijpen kwam het orgel in korte jaren in zulk een onbruikbaren toestand, dat kerkvoogden en notabelen besloten, om eene radicale herstelling aan het orgel te laten doen. Den heeren *P. van Oeckelen en zonen*, orgelmakers te Haren, prov. Groningen, werd de uitvoering van dit werk toevertrouwd. Blijkens het verslag van den heer *P. Brons, Middel* organist der Groote- of St. Janskerk te Gouda die door heeren kerkvoogden met het onderzoek van het orgel was belast, hebben de heeren *van Oeckelen* zich op eene allezints loffelijke wijze van hunne taak gekweten.

Zoowel het nieuwe mechaniek, de welborden, windladen, etc. als de gehalte, de welluidendheid en de kracht der tinnen pijpen getuigen niet alleen van de uiterste zorg, waarmede ze zijn vervaardigd, maar leveren ook het bewijs van de eerlijkheid, die vertrouwen waardig is, en van de zucht der heeren *van Oeckelen*, om bestendig voorwaarts te streven in het volmaken der kunst van orgelbouw.

Als bewijs hunner tevredenheid hebben kerkvoogden der Hervormde gemeente te Hoogeveen dit stuk afgegeven.

Kiezers!

in het hoofdkiesdistrikt Heerenveen.

Als gij heden over eene week, wederom deze Courant in handen neemt, om uwe nieuwsgierigheid te bevredigen, dan is de stemming afgeloopen, de zaak heeft haar beslag gekregen, het lot is geworpen, de leden voor de Provinciale Staten van Friesland zijn gekozen.

De laatst verloopen Dingsdag levert op *nieuw* bewijzen hoe slecht gij ter stemming zijt opgekomen, hoe flaauw en traag gij zijt als het op een kiezen gaat, hoe weinig belang gij stelt en hoe onverschillig gij zijt.

Ik herhaal het: hoe weinig belang gij stelt — in uwe eigene belangen en hoe onverschillig gij zijt — omtrent uwe welvaart en uwen bloei.

Het gaat u niet aan wie of de teugels van het bewind in handen hebben, of, — gij hebt maar ééne stem en kunt er dien ten gevolge toch niets aan af — of toedoen, aldus redeneert gij en blijft stil in uw bedrijf.

Maaar gaat het u niet aan? o, stemgeregtigden! wie of zitting nemen in de vergaderingen der Provinciale Staten? wie anders dan Ulieden zelve die stemt; of vergaderen zij misschien voor hunne eigene belangen? dan voorwaar, zoudt gij daarover geene stem hebben uit te brengen. Neen! voor *uwe* belangen, o kiezers! vergaderen heeren Provinciale Staten, voor *uwe* belangen welke ook de hunne zijn en tevens die der minder gegoede volksklasse — der *niet*-stemgeregtigden.

Uwe redenering van maar ééne stem te hebben, is die eens onnadenkenden of — van een dwaas.

Eendragt maakt magt, ziedaar onze nationale zinspreuk. Of verliest zij hare kracht en beteekenis, nu onze natie met reuzenschreden vooruitgaat in verlichting, beschaving en vooruitgang? ! neen, naar die mate wordt zij krachtiger bekrachtigd, die heerlijke, die zinrijke, die mijne opgaaf bewijst, en onze ... ebe kenisvoller!

Vereenigt u dus, o kiezers! in bovengenoemd hoofdkiesdistrikt, slaat de handen ineen, snelt naar de stembus en zoo gij dit niet kunt, *kruipt* er dan henen, uwe eigene belangen vorderen zulks noodwendig, gebiedend, laat niet na uwe stem uit te brengen, tenzij gij aan het ziekbed of aan iets anders als *geketend* wordt. . . . . .

Hoe duur, o Nederlanders! o vrije Friezen! hebben uwe voorvaderen de vrijheden moeten betalen welke gij thans in uw bezit hebt en welke gij ongestoord kunt genieten.

Offert gij, — ik bezweer het u, bij de heilige en dierbare nagedachtenis van *hen* die *goed* en *bloed* er voor opofferden, ik bezweer het [u bij uwe eigene belangen, bij uwe eigene zelfvoldoening, — offert gij er dan toch een *paar uren* aan op!

Trekt op de vleugelen uwer verbeelding naar het verdrukte Italie — het Paradijs — en aanschouwt het afschuwelijk lijden der naar geest en ligchaam onderdrukte menschheid, aanschouwt de afgrijsselijke tooneelen daar gepleegd op millioenen menschen, op eene bevolking, die *bijna* tienmaal, die van ons land overtreft, in een land waar de natuur hare gaven meer dan tienmaal schooner en overvloediger, — dan in ons land — als met eene verkwistende hand heeft uitgestrooid; — het schoonste land op aarde, hetwelk wij met het volste regt „het Paradijs op aarde” noemen. Trekt daarhenen, vertoeft er eene korte wijl en terwijl gij stroomen bloed zult zien vergieten voor *regt* en *vrijheid*, zult gij u een flaauw denkbeeld kunnen vormen van de ellende onzer voorvaderen — voor wien geen *Napoleon III* het zwaard aangordde Terwijl zij daar tegen de dwingelandij en verdrukking eener vreemde mogendheid te velde trekken, de moeijelijkheden van den oorlog en den dood trotseerende, vleit gij u gemakkelijk op uwen stoel en leest — onder het rustig uitblazen der smakelijke rookwolken uit pijp of cigaar — de Courant, op de oorlogsberigten uwe aandacht vestigende. Gij zijt reeds in het volle genot dier vrijheden en regten, waarvoor zij nu nog vrijwillig het leven gaan opofferen! . . . .

Is het noodig, dat ik uwe verbeelding nog meer opwek? !

Maakt dus — wat ik u bidden mag — van uw goed regt in dezen, een nuttig gebruik; wanneer gij dit regt niet bezat, gij zoudt — even als uwe voorouders en de Italianen — monarchen, die de magt hadden en het waagden, om het u, voor hun *bon plaisir*, te onthouden, er om van den troon stooten, er stroomen bloeds om vergieten ten einde het te verkrijgen.

En — nu gij er echter eenmaal van in het stoorloos bezit zijt — nu maakt gij er geen gebruik van. Ver foeijelijke karaktertrek van het Nederlandsche volk! Waakt op, o Kiezers! en laat U in dezen de loef niet afsteken, door de vrijheidslievende Engelsche en Belgische natien, waakt op! en volgt als standvastige en vrije mannen hun voortreffelijk voorbeeld, waakt op! en kiest zooals zij volksmannen — mannen uit het volk — uit uw midden, vrijheidsvrienden, mannen die uwe belangen kennen en behartigen, wier belangen uwe belangen zijn en omgekeerd. Kiest zulke mannen! het zijn uwe broeders, uwe medeburgers, die gelijken rang en stand bekleeden als gij, en daarom — gelijke belangen hebben. Kiest mannen, wier harten branden van liefde voor vrije staatsmannen, voor onbevangen denkbeelden in wetenschap, godsdienst en staatkunde!

Als zoodanig durf ik u met de hand op het hart, met het volste vertrouwen en op mijn woord als man van eer. gerustelijk aanbevelen, de heeren:

Berent Prakken, wethouder te Oosterwolde.

Hendrik Tuijmelaar, lid van den gemeenteraad te Heerenveen. — en

D. D. Breuning, te Wolvega, ond lid.

Wier onbevooroordeelde denk- en handelwijs algemeen *is* bekend en *wordt* erkend.

W . . . . . . 17 Mei 1859. A.

Advertentien.

Getrouwd:

Jc. VEENINGA
en
F. NIJDAM.

Assen, 11 Mei 1859
Eenige kennisgeving.

Getrouwd:

W. J. VAN LEMEL
met
J. SANTES.

Tinaarloo, 14 Mei 1859.

Bevallen van een' Zoon G. G. EEMTEN—SCHUTSTAL
Dwingeloo, 12 Mei 1859.

Voorspoedig bevallen van een' Zoon M. TEN HEUVEL, geliefde echtgenoote van
F. B. F. SONNENBERG.
Assen
den 15 Mei 1859

Op den huize Echten, is op den 12 Mei 1859, in den ouderdom van een en vijftig jaren overleden, de Hoog Welgeborene Jonkvrouwe ALLEGONDA SUSANNA VAN HOLTHE TOT ECHTEN.

Vergadering

voor de 1e afdeeling van het Genootschap van LANDBOUW in Drenthe, op Donderdag den 19 Mei, ten huize van E. TEN WOLDE in de Weem te Meppel.

Namens het Bestuur,
De Secretaris,
L. HUBENET.

KWEEKELINGEN—LAGERONDERWIJS: die lust en geschiktheid hiertoe bezitten, worden verzocht zich voorloopig, liefst Donderdags: brieven franco; aan te melden bij den *Inspect.* NASSAU.

Wordt gevraagd:

Een ongehuwde **KNECHT**, met paarden kunnende omgaan en met de Boerderij bekend. Adres met *franco* brieven, onder letter Q, bij C. PET, Boekverkooper te Hoogeveen.

Te koop.

Een welonderhouden ***MANGEL.*** te bevragen bij G. STEL te Assen.

Wordt gevraagd

door BESTUURDERS van het Waterschap „***het Wildervankster participanten Verlaat***",

80 à 100 LASTEN

VLINTEN.

Gadingmakenden kunnen zich vervoegen ten VERLAATSHUIZE te Wildervank, op ***Dingsdag den 24 Mei eerstkomende, des voormiddags om 10 uur.***

Namens bestuurders van het
Waterschap voornd.,
A. VEENHOVEN H.zn.,
Secretaris

Rotterdam.

Hoogstraat.

Amsterdam. Hoorn.

Nieuwendijk. Groote Noord.

Van onderstaande goederen hebben wij steeds grooten voorraad, als:

THEE. ***DEJEUNÉ***- en ***TAFELSERVIEZEN***, VERLAKTE GOEDEREN, als: ***TROMMELTJES***, ***BLAADJES***, ***THEEBLADEN***, ***THEEKISTJES***, ***KOFFIJKISTJES*** en ***BROODMANDEN***. — Brittannia Metalen ***THEEPOTTEN***, ***MELKKANNEN***, ***SUIKERPOTTEN***, ***SPOELKOMMEN*** en ***WATER KETELS*** — ***TAFEL***-, ***DESSERT***- ***en VOORSNIJMESSEN***, ***GLAS- en KRISTALWERK***.

Eene keurige sortering in ***PENDULES***, ***LAMPEN***, ***VAZEN***, ***ORNAMENTEN*** en duizende andere voorwerpen, zoowel voor ***huisselijk gebruik*** als voor ***CADEAUX***

De prijzen zijn *zeer goedkoop doch vastgesteld.*

H. WILLE & Comp.

Op Vrijdag den 20 Mei 1859, 's voormiddags te 10 uren, ten huize van HENDRIK KARSTEN te Gieterveen, gemeente Gieten.

Publieke Verkoop van:

Onderscheidene perceelen **GROENLAND** en **BOUWLAND** als:

a. Een stuk **HOOILAND**, gelegen in de gemeente Gieten, sectie B no. 286, groot 1.19.30.

b. De **VEENPLAATS** no 15 van Gieterveen, groot 7.34.20.

c. $\frac{1}{4}$ in de **VEENPLAATS** no. 16 van Gieterveen.

d. $\frac{1}{2}$ van een stuk **DALGROND** bij Zandvoort.

e. Twee blokken **VEEN** en **ONDERGROND** op de plaatsen nos. 19 en 20 van Eexterveen.

f. $\frac{1}{3}$ gedeelte van een stuk **BOUWLAND** op de plaats no. 17 van Eexterveen.

Alles toebehoorende aan HARM HOITING te Bonnerveen en JACOB HOITING te Gieterveen.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

SLIJM- EN MAAGPILLEN.

Deze Pillen, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de **SLIJM-** en als **MAAGVERSTERKEND** gebruikt worden, door hare zachte werking **de spijsvertering zeer bevorderen**, bijzonder goed tegen de GAL en **zeer zacht laxerend zijn**, zijn tegen $32\frac{1}{2}$ cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Assen, H. P. A. van GORCUM. | Martenshoek, B. BROERKEN.
Gorredijk, S. G. ZWART. | Veendam, S. SAVENIJE.
Hoogeveen, C. H RADIJS. | Steenwijk, H. SPANJAARD.
Noordbarge, gem. Emmen, B. VAN WIEREN. (1)

Aanbesteding.

Het KERKBESTUUR der N. I. Gemeente te Zuidsleen is voornemens op Woensdag den 25 Mei 1859 des middags om 12 ure, in het gemeentehuis aldaar, bij enkele inschrijving ***AAN TE BESTEDEN:***

Het bouwen van eene nieuwe SYNAGOGE, SCHOOL en KERKELIJK BAD, met bijlevering van alle MATERIALEN, behalve metselsteenen.

De BESTEKKEN liggen ter lezing te Assen bij Wed. OOSTERGETEL, te Coevorden bij VAN REL. en te Zuidsleen in het Gemeentehuis, alwaar ook TEEKENING kan bezigtigd worden.

Zuidsleen 13 Mei 1859.

Het Kerb. voornoemd.
J. JACOBS, Kerkmeester.
H. JACOBS, Penningmeester.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 13 Mei. **TARWE** zonder handel. **ROGGE** bij partijen lager afgegeven; 124 ℔ Belgische f aan de Zaan; 126 ℔ cito f 195; 121 ℔ Odessa f 170; 116, 118 119 ℔ Petersburger f 168, 170, 172, 174 — **BOEKWEIT** onveranderd; 120, 121, 122 ℔ Holsteinsche f 192, 196. — **KOOLZAAD** £ $\frac{1}{2}$ hooger; op 9 v. Olie in September en October £ $68\frac{1}{2}$. — **LIJNZAAD** slap; 105, 106 Riga f 240. — **RAAPOLIE** dadelijk flaauw, op levering hooger betaald; op 6 weken f 38; Bombay $35\frac{1}{2}$; Vlieg. f $36\frac{3}{4}$; Najaar f 36, $\frac{1}{4}$. — **LIJNOLIE** dadelijk traag, op levering williger; op 6 weken f $32\frac{1}{2}$; Vlieg. f $31\frac{1}{4}$; 10. Sept. f 32, $\frac{1}{4}$; Oct., Nov. en Dec. f $32\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$. — **HENNEPOLIE** op 6 weken f $37\frac{1}{2}$; Vliegendf $36\frac{1}{4}$. — **RAAPKOEKEN** per 1040 stuks f 68 a f 72. — **LIJNKOEKEN** per 104 stuks f a f 11.

SCHIEDAM, 13 Mei. **MOUTWIJN** f $12\frac{3}{4}$ per vat contant met kleinen handel. — **JENEVER** 100 pct. Amst. proef f 16 a f $16\frac{3}{4}$ per vat contant bij partij.

238e STAATS-LOTERIJ.

Prijzen van f 100 en daarboven. 5e Klasse.

8ste Lijst. No. 18255 f 100000. No. 9279 f 1500. Nos 117, 4537, 6981, 8547, 14875 en 17787 ieder f 1000. Nos 6555 en 7676 ieder f 400. Nos 3633, 9052, 9705, 10299, 13339 en 18876 ieder f 200. Nos. 540, 882, 3599, 5443, 7136, 7297, 8601, 9734, 13410, 17718 en 18741 ieder f 100.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	13 Mei.	14 Mei.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	$57\frac{7}{8}$	58
—	3	$68\frac{1}{4}$	$68\frac{1}{2}$
	4	$89\frac{1}{2}$	$89\frac{3}{4}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	85	$85\frac{1}{4}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	125	
O. I. Leening	4		
Aand. H. Spw.			
— R. —	$4\frac{1}{2}$		
Ned. B.		168	160
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	$99\frac{1}{8}$	$98\frac{1}{2}$
Cert. 1831/33	5	$79\frac{1}{8}$	$79\frac{1}{2}$
Dito 1840	4	77	$77\frac{1}{4}$
— Stieglitz	4	$77\frac{1}{2}$	$77\frac{1}{2}$
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	88	
— 1855 6e S.	5	$93\frac{7}{8}$	$92\frac{1}{8}$
— van Ass.	6	$58\frac{1}{4}$	$58\frac{1}{8}$

	pCt.	13 Mei.	14 Mei.
Polen,			
Aand. fl 500	f	144	
Obl.	4	$70\frac{1}{8}$	$70\frac{1}{8}$
Spanje, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$25\frac{15}{16}$	$25\frac{5}{8}$
Obligatien	3	$36\frac{3}{4}$	
Binnenl.	3	$34\frac{3}{4}$	$34\frac{1}{2}$
Amortisable		$7\frac{1}{4}$	
Bewijs. Coup.		$3\frac{3}{4}$	
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
— —	4	38	38
— Metal.	5	$37\frac{9}{16}$	$38\frac{1}{16}$
— Rente A.	5	$54\frac{1}{2}$	$54\frac{3}{8}$
— Nation.	5	$40\frac{9}{16}$	$41\frac{1}{8}$
— —	$2\frac{1}{2}$	$21\frac{1}{2}$	$21\frac{1}{2}$
Belgie, Cert.			
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$46\frac{1}{4}$	$46\frac{1}{2}$
Portug., Obl.	3	$37\frac{3}{4}$	$37\frac{7}{8}$
Brazilien	5	94	$93\frac{3}{4}$
Weener aandeelen	4		

13 Mei. De Markt was heden bij vrij levendige handel lager gestemd, van binnenlandsche fondsen gold dit voornamelijk voor $2\frac{1}{2}$, 4pcts. en Aandeelen Nederl.-Handelm., van buitenlandsche voor Oostenrijksche, Spaansche en Grenadasche.

14 Mei. Nationale fondsen waren heden vaster gestemd; van buitenlandsche waren Russische lager en Spaansche minder geanimeerd; de overigen nagenoeg onveranderd; de handel was weinig beteekenend.

De Verteller, enz.

Zekere Duitsche geleerde heeft zich de moeite gegeven het aantal haren te tellen op vier hoofden, waarvan elk eene verschillende kleur van haar had. Op een blond hoofd vond hij 140.400 haren, op een bruin 109.440; op een zwart 102.960 en op een rood 88.740. De zijdeachtige zachtheid der blonde lokken wordt dus waarschijnlijk veroorzaakt door de fijnheid en de menigvuldigheid der haren.

—

Socrates gaf op de vraag „wie het digtst een staat van waar geluk naderde," ten antwoord: „bij die de minste behoeften heeft."

—

Een deugdzaam gemoed in een schoon ligchaam, is gelijk eene fraaije schilderij in een gunstig licht, en derhalve is het niet te verwonderen, dat zulks het schoone geslacht des te bekoorlijker maakt.

—

„Ach" zeide eene dame die kort geleden haar man verloren had, tot eene vriendin die door hetzelfde verlies getroffen was, „ik weet ook wat het in heeft, een teeder geliefden echtgenoot te verliezen, vooral als de rouw je zoo slecht staat!"

—

Een Hongaarsch huzaar zag eens op de tafel van zijn generaal eenige landkaarten liggen, waarop de landen met verschillende kleuren waren aangeduid, van welke landen hij er ook een opmerkte dat geheel groen gekleurd was „Sakkerloot!" riep hij uit, „dat zou eerst een goed land zijn voor ons, huzaren: het is een en al weiland, daar zouden we niet ver behoeven te gaan om te fourageren!"

—

„Kijk eens hier Jan" zeide een heer tot zijn bediende, terwijl hij hem door een verrekijker zien liet, dien hij pas uit Engeland ontvangen had, „daar zit een vlieg op den toren, dien ik door dezen kijker duidelijk onderscheiden kan."

Jan, die natuurlijk niets, althans geen vlieg op den toren zag en aan den anderen kant zijn heer niet durfde logenstraffen kwam „in transactie" en zeide zeer naïf; „De vlieg zie ik wel mijnheer, maar den toren niet."

—

De *Lincolnshire Times* zegt, als een voorbeeld hoe een man van eenig talent, nijverheid en zielskracht, zelfs in het aristocratische Engeland, vooruit kan komen, dat de heer W. H. Adams, van Boston, in dat graafschap nieuw benoemd attorney-generaal voor de kolonie Hong-Kong, de maatschappelijke ladder langs de volgende sporten is opgeklommen. Na als letterzetter begonnen te zijn, werd hij achtervolgens: voorlezer, verslaggever, onderredacteur, redacteur en eigenaar van een nieuwsblad, regtsgeleerde, lid van het parlement en attorney-generaal.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.